

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 634/2021-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Sžfk 100/2019 z 25. februára 2021 a č. k. 3 Sžfk 11/2020 z 25. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu boli 14. mája 2021 (Rvp 1055/2021) a 21. júna 2021 (Rvp 1309/2021) doručené ústavné sťažnosti sťažovateľky, ktorými sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Sžfk 100/2019 z 25. februára 2021 a č. k. 3 Sžfk 11/2020 z 25. marca 2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia“). Sťažovateľka zároveň navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, veci vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať jej v každej veci finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 eur.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 50/2021-5 z 8. septembra 2021 boli ústavné sťažnosti sťažovateľky vedené pod sp. zn. Rvp 1055/2021 a sp. zn. Rvp 1309/2021 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1055/2021.

3. Z ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutiami č. 101207908/2018 a č. 101210178/2018 z 21. júna 2018 podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov potvrdilo rozhodnutia Daňového úradu Nitra,

pobočky Levice (ďalej len „správca dane“) č. 100421882/2018 a č. 100422262/2018 z 21. februára 2018, ktorými správca dane sťažovateľke určil rozdiel v sume nadmerného odpočtu 68 489,52 eur na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie II. štvrtroku 2012, nepriznal jej nadmerný odpočet v sume 69 920,06 eur a tento jej znížil z uvedenej sumy na sumu 1 430,54 eur (rozhodnutie č. 100421882/2018) a určil rozdiel v sume nadmerného odpočtu 2 925 eur na DPH za zdaňovacie obdobie III. štvrtroku 2012, nepriznal jej nadmerný odpočet v sume 3 250 eur a tento jej znížil z uvedenej sumy na sumu 325 eur (rozhodnutie č. 100422262/2018).

4. Sťažovateľka podala na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“) správne žaloby, ktoré krajský súd rozsudkami č. k. 11 S 189/2018-141 z 5. júna 2019 a č. k. 11 S 191/2018-124 z 18. septembra 2019 zamietol.

4.1. V rozsudku z 5. júna 2019 (preskúmajúcom rozhodnutie žalovaného č. 101207908/2018) krajský súd s poukazom na predložené faktúry konštatoval preukázanie existencie obchodného reťazca dodávateľov a odberateľov, a to obchodných spoločností: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ]) – sťažovateľka. Krajský súd poukázal na výsledky daňovej kontroly u deklarovaného dodávateľa sťažovateľky spoločnosti [REDAKOVANÉ] keď z protokolu vyplýva, že konateľ spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorá mala byť dodávateľom spoločnosti [REDAKOVANÉ], uviedol, že [REDAKOVANÉ] v roku 2012 nevykonávala žiadnu ekonomickú činnosť, nemala zamestnancov, faktúru z 26. marca 2012 nevyhotovila, nie je na nej jej podpis, a teda [REDAKOVANÉ] neuskutočnila zdaniteľný obchod v zmysle tejto faktúry, nedodala tovar, nevykonala žiadne montážne práce pre spoločnosť [REDAKOVANÉ] ktorú ani nepozná, rovnako ako ani jej konateľa. Aj v tejto súvislosti krajský súd opätovne konštatoval, že sťažovateľka v priebehu daňovej kontroly, vyrubovacieho konania a ani odvolacieho konania nepredložila a ani neoznačila žiadny relevantný dôkaz preukazujúci dodanie zdaniteľného plnenia spoločnosťou [REDAKOVANÉ] napriek tomu, že táto dôkazná povinnosť bola jednoznačne na jej strane. Pokiaľ nebola preukázaná a potvrdená dodávka na začiatku identifikovaného reťazca dodávateľov a odberateľov, nie je možné uznať deklarované obchodné transakcie medzi ďalšími článkami reťazca. Keďže nebolo zistené, kto v skutočnosti realizoval zdaniteľné plnenie v reťazci spoločností ([REDAKOVANÉ] – sťažovateľka), treba prisvedčiť tvrdeniu správcu dane a žalovaného, že sťažovateľka nepreukázala deklarované obchodné transakcie v zmysle ňou predložených faktúr od spoločnosti [REDAKOVANÉ] ako dodávateľa. K otázke rozloženia dôkazného bremena krajský súd uviedol, že toto zaťažovalo v danom prípade sťažovateľku, keďže je povinnosťou každej zmluvnej strany, aby sa pri úprave obchodných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov, pričom toto zahŕňa i povinnosť overiť si informácie a skutočnosti týkajúce sa obchodného partnera, ako i osoby (fyzickej alebo právnickej), ktorá bude dodávku realizovať. Krajský súd konštatoval, že sťažovateľka si zrejme tieto informácie neoverila dostatočne, čo vyplynulo i z vykonaného dokazovania. A napokon krajský súd s poukazom na rozsudok najvyššieho súdu z 29. februára 2016 v konaní pod sp. zn. 5 Sžf 94/2014 zdôraznil, že sťažovateľka bola priamo účastná ňou deklarovaného zdaniteľného plnenia ako odberateľka a takýto subjekt nemá možnosť obhajovať sa nemožnosťou dosahu a nemožnosťou preverenia zákonom vyžadovaných náležitostí vyplývajúcich z danej obchodnej transakcie a bolo jej povinnosťou zachovať zákonnosť tohto postupu, ako aj zabezpečiť potrebné podklady na preukázanie oprávnenosti uplatnenia DPH.

4.2. V rozsudku z 18. septembra 2019 (preskúmajúcom rozhodnutie žalovaného č. 101210178/2018 z 21. júna 2018) sa krajský súd stotožnil so závermi daňových orgánov, že sťažovateľkou predložené doklady (faktúry, zmluvy, certifikáty, projektová dokumentácia a ďalšie), ale ani stavebné povolenia nepreukazujú, kto tieto práce reálne vykonal, resp. dodal materiál alebo vykonal prepravu. Poukázal na obsah zmluvy o dielo zo 4. novembra 2011 uzavretej medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ] ako zhotoviteľom a sťažovateľkou ako objednávateľkou a konštatoval, že sťažovateľka v priebehu daňovej kontroly, vyrubovacieho konania a ani odvolacieho konania neoznačila žiadnu osobu, ktorá dodala tovar, ktorá vykonal predmetné práce v zmysle sporných faktúr, ani nepredložila žiadne doklady, ktoré by v súvislosti s inými dôkazmi boli spôsobilé preukázať, kto predmetný tovar dodal, práce reálne vykonal, resp. dielo vybuvoval. Sťažovateľka v priebehu daňovej kontroly, vyrubovacieho konania a ani odvolacieho konania nepredložila a ani neoznačila žiadny relevantný dôkaz preukazujúci dodanie zdaniteľného plnenia spoločnosťou [REDAKOVANÉ] napriek tomu, že táto dôkazná povinnosť bola jednoznačne na jej strane. K otázke rozloženia dôkazného bremena zaujal krajský súd identický názor ako vo svojom rozsudku z 5. júna 2019 a taktiež poukázal na rozsudok najvyššieho súdu č. k. 5 Sžf 94/2014 z 29. februára 2016.

5. Najvyšší súd napadnutými rozhodnutiami kasačné sťažnosti sťažovateľky podľa § 461 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodné zamietol s tým, že krajský súd sa s prejednávateľmi vecami dostatočne vysporiadal, racionálne odôvodnil svoje úvahy a vyvodil správne skutkové a právne závery, preto sa najvyšší súd v plnej miere s jeho odôvodneniami stotožnil.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka podanie ústavných sťažností v podstatnom odôvodňuje tým, že napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu považuje za arbitrárne, pričom poukazuje na „*excesívnosť požiadaviek zo strany správcu dane, ktoré by mali preukazovať uplatnený nárok na odpočítanie DPH a následne aj arbitrárnosť výkladu podmienok odpočítania DPH podľa ustanovení zákona o DPH zo strany súdov*“. Zároveň najvyššiemu súdu vyčíta, že sa nedostatočne vysporiadal s jej argumentáciou obsiahnutou v kasačných sťažnostiach a „*obmedzil sa len na prevzatie konštatačného právneho záveru Krajského súdu (ktoré samozrejme obohatil o svoju časť) bez toho, aby preskúmal argumentáciu v kasačnej sťažnosti k otázke nezákonnosti konania Správcu dane a Finančného riaditeľstva, ktorú sme podporili súvisiacou judikatúrou. Z Rozhodnutia vyplývajú tie iste závery ako z rozhodnutia Krajského súdu, tieto sú rovnako vyargumentované (Rozhodnutie obsahuje síce viacej exkurzov), a v princípe preto rozhodnutie nemôže dávať odpoveď na to, čo bolo namietané vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre.*“.

7. Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodnila sťažovateľka presvedčením, že je potrebné „*na dovŕšenie ochrany porušeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 Ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

8. Predmetom ústavných sťažností je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré považuje za arbitrárne a najvyšší súd v nich dostatočným spôsobom nereflektoval na jej námietky uvedené v kasačných sťažnostiach.

9. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 395/2019).

10. Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaní nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (III. ÚS 502/2015, IV. ÚS 596/2012). Taktiež treba mať na zreteli, že správne konanie nie je kontradiktórnym konaním rovnako ako rozhodovanie v správnom súdnictve vzhľadom na to, že jeden z účastníkov konania v správnom súdnictve je vždy orgán verejnej moci, ktorý rozhodoval o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom predmetom konania pred správnym súdom je v zásade preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 308/2011).

11. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06).

12. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

13. Pokiaľ ide o čl. 46 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že táto ústavná norma upravuje primárne právo toho, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa pri zákonom splnených podmienkach na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Výklad ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov zo strany správneho súdu pri rozhodovaní o splnení podmienok na podanie správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy musí rešpektovať ústavné garancie práva na súdnu ochranu. Pri samotnom prieskume rozhodnutia orgánu verejnej správy správnym súdom sa uplatňujú princípy vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 102/08, IV. ÚS 572/2018, II. ÚS 104/2019).

14. Vychádzajúc z uvedeného, bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti v zmysle § 56 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) posúdiť, či tieto požiadavky kladené na rozhodnutie najvyšší súd rešpektoval, minimálne v takej miere, ktorá je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či nie sú ústavné sťažnosti zjavne neopodstatnené.

15. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

16. Ako aj sama sťažovateľka v ústavných sťažnostiach uvádza (a namietala to aj v kasačných sťažnostiach), medzi sťažovateľkou a žalovaným bolo sporné, či medzi sťažovateľkou a spoločnosťou [REDAKOVANÉ] došlo k reálnemu uskutočneniu zdaniteľného plnenia s miestom dodania na území Slovenskej republiky, a teda či v správnom konaní boli zo strany sťažovateľky splnené hmotnoprávne podmienky na uplatnenie odpočítania DPH podľa § 49 a nasl. zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov za zdaňovacie obdobie II. a III. štvrťroka 2012. Krajský súd v zmysle ustálenej súdnej praxe v rozsudku z 5. júna 2019 uviedol, že listinné doklady predložené sťažovateľkou, resp. doklady predložené dodávateľmi a odberateľmi v preverovanom obchodnom reťazci ešte samy osebe nepreukazujú, že medzi sťažovateľkou a deklarovaným dodávateľom skutočne došlo k reálnemu zdaniteľnému plneniu, a teda že sú splnené hmotnoprávne podmienky na odpočítanie dane a že sťažovateľka ako platiteľka DPH má nárok na jej odpočítanie. Skutkový záver vyplynul nielen z daňových dokladov predložených sťažovateľkou, ale predovšetkým z rozsiahleho dokazovania, v rámci ktorého správca dane dospel k záveru, že dokladom predloženým sťažovateľkou chýba materiálny podklad v tom zmysle, že nepreukazujú dodanie plnenia zo strany deklarovaného dodávateľa. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku z 25. februára 2021 uviedol, že na základe vykonaných šetrení daňových orgánov (žiadne doklady o preprave tovaru, stavebný denník, spoločnosť nemala zamestnancov, v predložených dokladoch neboli žiadne zmluvy, resp. faktúry od jej dodávateľov, ktorí by deklarované práce vykonali) bolo spochybnené, že dodávateľ sťažovateľky (spoločnosť [REDAKOVANÉ]) v rozhodnom čase disponoval deklarovaným tovarom, čo súvisí aj so spochybnením samotného pôvodu a vlastníctva tovaru, ktorý ním mal byť sťažovateľke dodaný, v dôsledku čoho sťažovateľka nepreukázala reálne uskutočnenie zdaniteľného obchodu. V tejto súvislosti poukázal najvyšší súd aj na zmluvu o dielo zo 4. novembra 2011 uzavretú medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ] ako zhotoviteľom a sťažovateľkou ako objednávateľkou, ktorej predmetom bolo postavenie poľnohospodárskeho prístrešku a fotovoltickej elektrárne na ňom, a konštatoval, že nebolo preukázané, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] by mala potrebné personálne (pracovník pre samostatnú činnosť s odborným elektrotechnickým vzdelaním) a pracovné kapacity (vyhradené technické zariadenia) na to, aby dokázala zabezpečiť fakturované plnenia pre sťažovateľku. Rozhodujúcim pre záver nebolo nepreukázanie obchodného vzťahu medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ] a jej subdodávateľom spoločnosťou [REDAKOVANÉ] (čo bolo jednou z námietok sťažovateľky), ale skutočnosť, že sťažovateľka okrem predloženia zmluvy s dodávateľom a faktúr ničím nepreukázala, že deklarované tovary a služby (práce) boli vykonané ňou deklarovaným dodávateľom, a to spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Správca dane preto nadobudol objektívne podložené pochybnosti, že by tieto plnenia boli skutočne poskytnuté sťažovateľke dodávateľom uvedeným na faktúre. Sťažovateľka neponúkla daňovým orgánom ani žiadne dôkazy o tom, kto mal fakturované práce a služby u sťažovateľkinho objednávateľa prípadne uskutočniť. Sťažovateľkine tvrdenia a predložené doklady zostali v dôsledku neunesenia dôkazného bremena pochybné a nepreukázané. Najvyšší súd sa s právnym názorom krajského súdu stotožnil. K identickým záverom dospel krajský súd aj v rozsudku z 18. septembra 2019 a následne aj najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí z 25. marca 2021, keďže podstata sťažovateľkou podaných správnych žalôb a aj kasačných sťažností je totožná len s rozdielom v zdaňovacích obdobiach.

17. Ústavný súd s ohľadom na námietky sťažovateľky považuje hneď v úvode za potrebné opätovne zdôrazniť, že (rovnako ako správny súd) nie je skutkovým súdom, resp. súdom tretej či štvrtej inštancie, ktorý by preskúmaval skutkové a právne závery všeobecných súdov. Toto konštatovanie je v okolnostiach tejto veci o to dôležitejšie, že sťažovateľka ústavný súd svojimi námietkami uvedenými vo svojich ústavných sťažnostiach práve do tejto pozície postavila. O tom svedčí v okolnostiach týchto vecí skutočnosť, že podstata námietok sťažovateľky uplatnených proti napadnutým rozhodnutiam najvyššieho súdu sa v podstate prekrýva s jej námietkami uvedenými v kasačných sťažnostiach proti rozhodnutiam krajského súdu.

18. Je potrebné súhlasiť so sťažovateľkou v tom, že ako účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je jasné a zrozumiteľné a dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania (III. ÚS 356/2021). Právo na spravodlivé súdne konanie totiž vyžaduje, aby súdy založili svoje rozhodnutie na dostatočných a právne relevantných dôvodoch zodpovedajúcich konkrétnym okolnostiam prerokúvanej veci.

19. Ústavný súd uvádza, že rozhodnutia krajských súdov boli podrobne a rozsiahlo odôvodnené, a preto je legitímne, ak najvyšší súd v odôvodneniach poukáže na ich argumentáciu, stotožní sa s ňou, prípadne ju doplní, čo najvyšší súd aj urobil. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom súdov nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

20. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom žiadnym ústavnoprávne relevantným spôsobom nespochybnila právne závery najvyššieho súdu vyjadrené v napadnutých rozhodnutiach a obmedzila sa iba na opakovanie svojej argumentácie, ktorú uplatnila už pred krajským súdom a pred najvyšším súdom. Tá predstavuje výlučne jej odlišné skutkové a právne hodnotenie veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do ktorého posúdenia ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (pozri tiež II. ÚS 229/2017, III. ÚS 53/2018, IV. ÚS 29/2018, IV. ÚS 597/2018).

21. Pokiaľ ide o tvrdenia sťažovateľky, že najvyšší súd opomenul zohľadniť niektoré jej námietky, z už uvedeného vyplýva, že najvyšší súd sa všetkým relevantným námietkam sťažovateľky venoval dostatočným a presvedčivým spôsobom.

22. Ústavný súd teda v okolnostiach tejto veci dospel k záveru, že právnej argumentácii sťažovateľky chýba ústavnoprávny rozmer, keď vo svojej ústavnej sťažnosti v zásade len polemizuje so skutkovými, ale predovšetkým s právnymi závermi správnych orgánov a všeobecných súdov a stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov. Sťažovateľkou uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

23. Uvedené je dostačujúce na to, aby ústavný súd tieto ústavné sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

24. Obe právne veci sťažovateľky sa týkajú rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru ESĽP týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci daňové, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (rozsudok Veľkej komory ESĽP z 23. 11. 2006 vo veci Jussila proti Fínsku, č. 73053/01, bod 45, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 7. 2001 vo veci Ferrazzini proti Taliansku, sťažnosť č. 44759/98, body 24 a 31). Výnimku z tejto zásady ESĽP pripúšťa len v takých daňových veciach, kde daňové konanie považuje za konanie trestné.

24.1. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že správne orgány vo veci sťažovateľky neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti. Tým nie je naplnená požiadavka druhého kritéria z troch v zmysle tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie trestného charakteru a konštatovať aplikabilitu čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 183/2021). Ústavný súd preto dospel k záveru, že na veci sťažovateľky nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru (ak by však aj aplikovateľný bol, vecný záver o jeho porušení by bol na základe skôr prezentovaných záverov týkajúcich sa namietaného porušenia základných ústavných práv rovnako negatívny).

25. Keďže ústavné sťažnosti sťažovateľky boli odmietnuté ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedených veciach stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu